

Datum

2023-04-12

Vår referens

Camilla Bengtsson

Planeringssekreterare

camilla.bengtsson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Medel från Socialstyrelsen – medel för att minska segregationen KN-2023-1460

Sammanfattning

Socialstyrelsen genomför under åren 2021–2023 en satsning på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden i syfte att minska risken för barn och unga att dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. Genom ett statsbidrag kan kommuner ansöka om medel för att genomföra sociala insatser. Det totala statsbidraget är 250 miljoner kr, varav Malmö tilldelats 22 200 700 kr.

Kommunstyrelsen kommer i maj att besluta om hur medlen fördelas mellan stadens nämnder. Kulturnämnden ska därför 26 april fatta beslut om hur ansökan ska se ut för nämndens verksamhet.

Kulturnämndens ansökan utgår från möjligheten att förstärka två prioriterade områden i nämndsbudget för 2023, *barns och ungas kulturella allemansrätt på fritid* samt *barns och ungas delaktighet och inflytande*. Totalt ansöker kulturnämnden om **5,5 miljoner kronor**.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. Kulturnämnden beslutar att skicka in ansökan i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- [Här kommer namnet på de handlingar som ligger till grund för beslutsförslaget hämtas in automatiskt. Du behöver inte skriva något under denna rubrik.]

Beslutsplanering

Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2023-03-13

Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2023-03-20

Kulturnämndens Ordförandeberedning 2023-03-28

Kulturnämndens arbetsutskott 2023-04-13

Kulturnämnden 2023-04-26

Beslutet skickas till

Stadskontoret, Hållbarhetsavdelningen

Ärendet Inledning

Socialstyrelsen genomför under åren 2021–2023 en satsning på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden i syfte att minska risken för barn och unga att dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. Genom ett statsbidrag kan kommuner ansöka om medel för att genomföra sociala insatser. Det totala statsbidraget är 250 miljoner kr, varav Malmö tilldelats 22 200 700 kr.

Kommunstyrelsen kommer i maj att besluta om hur medlen fördelas mellan stadens nämnder. Kulturnämnden ska därför 26 april fatta beslut om hur ansökan ska se ut för nämndens verksamhet. Socialstyrelsen beskriver att ”Medlen är avsedda för att utveckla samverkan mellan aktörer i lokalsamhället såsom socialtjänst, polis och skola. Medlen kan även användas för att förstärka och komplettera kommunens brottsförebyggande arbete, öka tillgängligheten i socialtjänstens verksamheter gentemot barn och unga, till exempel i form av fler fältarbetare. Statsbidraget kan främja eller förstärka befintlig verksamhet och bidra till en mer strukturerad samverkan mellan exempelvis socialtjänst, skola och polis på individnivå kring barn och unga som hamnat i eller riskerar att hamna i en kriminell livsstil.”

Utgångspunkter för bidrag

- Insatser ska leda till att förbättra barns och ungas levnadsförhållanden/villkor, skapa tillit, delaktighet och stärka demokratin i det lokala närområdet.
- Insatserna ska särskilt bidra till en hållbar lokal utveckling, utifrån kommunfullmäktiges mål om minskad segregation och ökad trygghet och delaktighet.
- Fokus är på insatser i områden med socioekonomiska utmaningar.
- Föreslagna insatser ska bygga på samverkan och inte vara finansierbara inom ram.

Kulturnämndens planering utifrån KF-målen kring minskad segregation och ökad trygghet och delaktighet

Genom trygga, relationsbyggande verksamheter och mötesplatser runt om i staden där behoven är som störst bidrar kulturnämnden till sociala sammanhang och aktiviteter där barns och ungas delaktighet och inflytande ligger till grund för verksamheten och dess utveckling.

Kulturnämndens verksamheter arbetar kompensatoriskt och prioriterar att skapa kulturell närvaro på de platser i staden och för de målgrupper som bäst behöver det. Detta görs genom uppsökande verksamhet där kulturaktiviteter genomförs utanför kulturinstitutionens väggar, på nya platser och i nya sammanhang.

Genom den kulturella allemansrätten arbetar kulturnämndens verksamheter på tvärs, både inom förvaltningen och tillsammans med stadens övriga förvaltningar och civilsamhället, för att tillförsäkra alla barns och ungas rätt till kultur, både på skoltid och på fritid.

Kulturnämndens ansökan om medel till sociala insatser i utsatta områden

Kulturnämndens ansökan utgår från möjligheten att förstärka två prioriterade områden i nämndsbudget för 2023, *barns och ungas kulturella allemansrätt på fritid* samt *barns och ungas delaktighet och inflytande*. Totalt ansöker kulturnämnden om **5,5 miljoner kronor**.

Inom ramen för ansökan planeras följande insatser:

1. Kulturell allemansrätt på fritid

Alla barn och unga i Malmö har samma rätt till meningsfull fritid, men utbudet av och delaktigheten i kultur- och fritidsaktiviteter är idag inte likvärdiga i staden, något den stora fritidsvaneundersökningen *Ung Livsstil* visar. Kulturförvaltningens kompensatoriska satsningar och delaktighets- och trygghetsskapande aktiviteter i lokalområdena bidrar till att utjämna ojämlikheten i områden med socioekonomiska utma-

ningar.

1.1 Lovaktiviteter

Det statliga bidraget för lovaktiviteter under 2021 skapade möjlighet för en utökning av aktiviteter under loven som nådde många barn och unga i Malmö.

Sett till lovaktiviteterna har kulturnämnden ett mångårigt etablerat samarbete med fritidsnämnden och tekniska nämnden som bidrar till en helhet och skapar möjlighet för nämnderna att komplettera varandra. Denna insats innebär en fortsatt förstärkning i detta gemensamma arbete. En fördel med att ta ett gemensamt ansvar för lovaktiviteterna har varit gemensamma marknadsföringsinsatser, då målgruppen är densamma - Malmös barn och unga i skolålder. En annan fördel är att möjligheten att skapa ett mer helhetsinriktat utbud utifrån geografi, olika åldersgrupper och preferenser, med särskilt fokus på lokal utveckling samt socioekonomisk svaga områden där aktivitetsgraden är låg.

Förstärkning av loven behövs för att inte tappa fart i en satsning som visat på positiva effekter. Även under 2023 kommer dessa tre nämnder att samverka inom lovsatsningen för att skapa förutsättningarna för Malmös barn och unga att ta del av fritid- och kulturutbudet.

Kulturnämnden, fritidsnämnden och tekniska nämnden äskar totalt 9 mkr gemensamt för lovaktiviteter under 2023, med fördelningen fritidsförvaltningen 4 mkr, fastighets- och gatukontoret 3 mkr och **kulturförvaltningen 2 000 tkr**.

1.2 Förstärkning av den kulturella allemansrätten på fritiden genom samarbete med det fria kulturlivet

En stor del av det kulturutbud som erbjuds barn och unga kommer från Malmös många fria kulturaktörer, vilka utgör en viktig dialogpart i uppbyggnaden av den kulturella allemansrätten på såväl skoltid som fritid.

Genom tilldelat statsbidrag 2022 genomfördes ett fördjupat samarbete med Malmös fria kulturaktörer i utvecklandet av den kulturella allemansrätten på fritiden. Strukturerade och systematiska arbetssätt för att stärka barns och ungas rätt till kultur kunde utvecklas samtidigt som Malmös fria kulturaktörer fick ökade möjligheter att nå barn och unga på fritiden.

I och med satsningen erbjuds barn och unga ett större utbud av delaktighetsskapande aktiviteter i sitt närområde. Aktiviteterna äger rum på helger, kvällar och lov och är kostnadsfria, vilket främjar ett mer likvärdigt och inkluderande kulturutbud för barn och unga.

Aktiviteter som bygger på barns delaktighet och inflytande före, under och/eller efter en aktivitet prioriteras. Nära samarbete sker mellan de fria kulturaktörerna och kulturförvaltningens verksamheter. Fria kulturaktörer matchas med någon av kulturförvaltningens verksamheter, för att på så sätt nå barnen i de trygga och välkända sammanhang och miljöer kulturförvaltningens etablerade mötesplatser utgör.

Kulturförvaltningen kommer liksom föregående år att samverka med centrubildningarna för teater, dans och film. Under 2023 utvecklas och fördjupas samarbetet genom att de fria kulturaktörerna i än större utsträckning deltar i framtagandet av former för kulturell allemansrätt på fritiden, för att hitta sätt som både stärker barns rättigheter och stärker stadens kulturaktörer.

För arvodering av fria kulturaktörer äskas **1 000 tkr**

1.3 Utveckling av den kulturella allemansrätten genom ökad kulturnärvaro på allaktivitetshusen

Resultatet av Ung livsstilsundersökningen visar att deltagande i och skapande av kulturella aktiviteter på fritiden har en direkt inverkan på barns och ungas självupplevda hälsa samt möjligheter att lyckas i skolan. Dans är den aktivitet som toppar bland unga flickors önskemål. Genom ökad närvaro av professionella kulturaktörer på allaktivitetshusen ges unga Malmöbor möjlighet att under en längre period utforska konstformerna dans och nycirkus. På så sätt kan tröskeln till en möjlig framtid inom kulturbranschen

sänkas för medverkande barn och unga, samtidigt som arbetet med rörelse bidrar till bättre hälsa, upplevd ökad trygghet och lokal utveckling i de områden allaktivitetshusen verkar.

Den föreslagna insatsen innebär att ha en kulturaktör på plats i enheten för allaktivitetshusen under en period på 6 till 12 månader. Kulturaktören ska ha en koppling till en av förvaltningens prioriterade konstformer dans eller nycirkus. Kulturaktören ska arbeta med barn och unga i de områden där verksamheten finns, med särskilt fokus på unga i åldern 16-19 år.

Insatsen kommer att genomföras på alla fyra allaktivitetshusen.

Effekter av insatsen:

Stärkta rättigheter: Fler barn får sina rättigheter att ta del av och själva skapa kultur tillgodosedda. Barns och ungas delaktighet och inflytande i kulturlivet ökar.

Ökad gemenskap: Genom att involvera barn och unga i kreativa processer inom dans och nycirkus, skapas en plattform där de kan uttrycka sig och skapa meningsfulla relationer med varandra.

Personlig utveckling och ökad hälsa: Att delta i kulturaktiviteter ger barn och unga möjlighet att utforska sina intressen, talanger och passioner och därmed öka självkänslan, självförtroendet och personlig och social utveckling.

Förebyggande av kriminalitet: Genom att erbjuda engagerande och meningsfulla aktiviteter för unga, minskar risken för att de dras in i kriminella nätverk. Residenset ger en meningsfull sysselsättning.

Social hållbarhet: Genom att anlita fria kulturaktörer skapas värdefulla arbetstillfällen, vilket bidrar till att kulturaktörer stärks samtidigt som vi stärker kulturdriven stadsutveckling.

Ambitionen är att detta ska genomföras på allaktivitetshusen med aktörer från det fria kulturlivet i samverkan med grundskoleförvaltningen och de fyra skolor där allaktivitetshusen finns, samt bibliotek och fritidsgårdar i områdena.

För arvode, arbetsmaterial och kommunikation äskas totalt **1 000 tkr**

2. Barns och ungas delaktighet och inflytande

2.1 Unga stadsguider

Insatsen har till syfte att förbättra barn och ungas livsvillkor och trygghet i områden med sociala utmaningar och sker i samarbete med stadsbyggnadskontoret och kulturförvaltningens stadsutvecklingsspår. Idén bygger på att utbilda unga till stadsguider i sin närmiljö och på så sätt öka barn och ungas delaktighet i deras livsmiljö och i dess förhållande till övriga staden. Stor vikt läggs på att stärka barns rätt att komma till tals i enlighet med barnkonventionen. Målgruppen är barn och unga i mellanstadieålder och insatsen är en fortsättning på den pilot som framgångsrikt startade upp i Rosengård 2022 för att lyfta in kulturens roll i planeringsprocessen.

Stadsbyggnadskontorets del har varit att utbilda i stadsutveckling och peka ut det geografiska området som är på väg att omvandlas, där barnens arbete med nuläget blir en del av kunskapsunderlaget i planeringsarbetet. Under hösten 2023 och framåt vill insatsen implementeras, utvidgas och testas på fler platser i Malmö så att fler barn och unga kan involveras i stadens utveckling.

I utbildningen till ung stadsguide får de deltagande barnen på ett nytt och roligt sätt lära sig mer om sin stad, den offentliga konsten och historien samtidigt som deras eget mod växer och blir starkare. Utbildningen leds av erfarna kulturpedagoger som utgår ifrån varje barns egna förutsättningar och verkar för att stärka självförtroendet samt lära ut presentationsteknik. Målet är vidare att barnen ska guida sina föräldrar, släktingar och vänner i staden och stadsdelens historia, arkitektur och offentliga konst genom till exempel stadsvandringar. En viktig del av konceptet är att nå föräldrarna i ett positivt sammanhang där barnens prestationer blir en gemensam glädje och källa till stolthet. Ambitionen är att involverade skolor på sikt ska kunna använda metoden som ett komplement till läroplanen och därefter kunna utvecklas för att användas permanent i stadens planeringsarbete.

Samverkan sker med stadsbyggnadskontoret i samarbete med Malmö konsthall, Malmö kulturskola,

Malmö stadsarkiv och Malmö museum. En styrgrupp är tillsatt med representanter från båda förvaltningarna och från kulturförvaltningens nämnda avdelningar. Stadsbyggnadskontorets del är att peka ut det geografiska området. Rekryteringen av barn sker via grundskoleförvaltningen.

För löner, arbetsmaterial, kommunikation och dokumentation äskas totalt **1500 tkr.**

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]